

U 3/2019 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan unionin vuoden 2020 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvästä komission ennakoarviosta vuodelle 2020 (*budjetti; Euroopan unioni*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle yleisaineisto Euroopan unionin vuoden 2020 talousarvioesityksen valmisteluun liittyvästä komission 5. päivänä kesäkuuta 2019 hyväksymästä ennakoarviosta vuodelle 2020 ja ennakoarviosta laadittu muistio.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2019

Valtiovarainministeri Mika Lintilä

Erityisasiantuntija Mikko Hirvi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
19.6.2019

EU/2019/0277; EU/2019/0864;
EU/2019/0865

EUROOPAN KOMISSION ESITYS EUROOPAN UNIONIN YLEISEKSI TALOUSARVIOKSI VARAINHOITOVUODEKSI 2020; YLEISKATSAUS

1 Yleistä

Euroopan komissio hyväksyi 5.6.2019 vuoden 2020 Euroopan unionin talousarvioesityksen valmisteluun liittyvän ennakoarvion vuodelle 2020 (*Statement of Estimates of the European Commission for the financial year 2020*). Kaikille virallisille kielille käännettynä talousarvioesitys julkaistaan kokonaisuudessaan kesä-heinäkuussa 2019, jolloin se toimitetaan neuvostolle ja Euroopan parlamentille. Komission hyväksymän ennakoarvion ei kuitenkaan odoteta poikkeavan sisällöllisesti varsinaisesta talousarvioesityksestä. Tämän vuoksi tässä u-kirjelmässä käytetään selkeyden vuoksi ennakoarviosta termiä talousarvioesitys.

Talousarvioesitykseen liittyy myös komission 5.6.2019 hyväksymä ehdotus joustovälineen varojen käyttöön otosta (COM(2019) 251 final) otsakkeesta 3 (Turvallisuus ja kansalaisuus) rahoitettavien muuttoliikkeeseen, pakolaisvirtoihin ja turvallisuuteen liittyvien menojen kattamiseksi ja ehdotus EU:n solidaarisuusrahaston varojen käyttöön otosta ennakkomaksujen maksamiseksi vuoden 2020 talousarviosta (COM(2019) 252 final). Lisäksi komissio ehdottaa maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavaran käyttöön ottoa otsakkeesta 1b (taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio) rahoitettavan nuorisotyöllisyysaloitteen jatkamiseksi.

EU:n talousarvio jakautuu maksusitoumusmäärärahoihin (sitoumukset) ja maksuumäärärahoihin (maksut). Sitoumuksia voidaan verrata valtuuksiin kuitenkin siten, että EU-budjetissa kaikki määrärahat täytyy ensin sitoa ennen kuin ne voidaan maksaa. Sitoumus on oikeudellinen velvoite tiettyjen määrärahojen maksamiseen. Sitoumuksilla ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Taloudelliset vaikutukset tulevat siinä vaiheessa, kun sitoumukset muuttuvat käytännön kassavirraksi eli maksuiksi. Maatalouden suorien tukien ja hallinnon osalta sitoumukset ja maksut ovat samalla tasolla. Käytännössä kaikkien muiden otsakkeiden osalta maksut konkretisoituvat myöhemmin, joskus vuosiakin sitoumusten perässä. Tästä syystä maksut ovat perinteisesti vuosibudjetissa sitoumuksia alemmalla tasolla. Kansalliset EU-maksut määräytyvät maksujen eli kassavirran perusteella.

2 Komission talousarvioesityksen pääasiallinen sisältö

Vuoden 2020 talousarvio on järjestyksessään seitsemäs ja samalla viimeinen kuluvan rahoituskehyskauden aikana. Se on myös viimeinen nykyisen komission valmisteleva talousarvio. Komission 2.5.2018 julkaisema ehdotus EU:n uudeksi monivuotiseksi rahoituskehyskeksi vuodesta 2021 eteenpäin ei vaikuta EU:n vuoden 2020 talousarvion valmisteluun ja se käsitellään erillään vuotuisesta talousarviomenettelystä. Maaliskuussa 2017 käynnistyneellä Iso-Britannian eroprosessilla Euroopan unionista ei oleteta olevan vaikutusta vuoden 2020 talousarvioon. EU:n ja Iso-Britannian välillä 25.11.2018 solmitun, mutta toistaiseksi vahvistamattoman, erosopimusluonnoksen mukaan Iso-Britanniaa kohdellaan EU:n jäsenvaltiona 31.12.2020 saakka.

Tämä u-kirjelmä perustuu englanninkieliseen yleisaineistoon komission ennakkoarviosta.

2.1 Menot

Komission vuoden 2020 talousarvion keskeisimpinä tavoitteina on tukea Euroopan talouden kilpailukykyä sekä lisätä solidaarisuutta ja parantaa turvallisuutta EU:ssa ja sen ulkopuolella. Tämä näkyy erityisesti otsakkeen 1a ohjelmiin osoitettavina määrärahoina, joihin komissio ehdottaa sitoumuksia yhteensä 24 716,4 miljoonaa euroa vuodelle 2020, mikä on 5,5 % enemmän kuin vuonna 2019. Otsakkeen suurimman ohjelman Horisontti 2020 määrärahat nousisivat 6,4 % vuodesta 2019 13 184 miljoonaan euroon vuonna 2020. Lisäksi komissio ehdottaa koulutuksen, nuorison ja urheilun Erasmus+-ohjelmalle noin 2 800 miljoonaa euroa. Vastaavasti EU:n koheesion (otsake 1b) ja maatalouden (otsake 2) tukeminen säilyy edelleen kokonaisuutena budjetin suurimpina menokohteina.

Toinen keskeinen painopiste EU:n talousarvioissa viime vuosina on ollut maahanmuutto ja turvallisuus. EU on toistuvasti osoittanut varoja ja käyttänyt talousarvion mahdollistamaa joustoa puuttuakseen muuttoliikkeen aiheuttamiin haasteisiin sekä lujittaakseen EU:n ulkorajoja. Vuoden 2020 talousarviossa jatketaan investointeja turvallisuuteen Euroopassa ja sen ulkopuolella. Komissio ehdottaa Euroopan raja- ja merivartiostolle (Frontex) 420,6 miljoonaa euroa, joka vuoteen 2019 verrattuna merkitsee 34,6 % määrärahalisäystä. Lisäksi ehdotetaan 560 miljoonaa euroa avun tarpeessa oleville ihmisille Syyriassa sekä pakolaisille ja heitä vastaanottaneille yhteisöille.

Lisäksi talousarvioesityksessä panostetaan ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyviin toimiin, joihin komissio laskee liittyvän 21 % vuoden 2020 talousarviosta.

Vuoden 2020 talousarvioesityksen kokonaissumma sitoumuksina on rahoituskehyksen sisäpuolelle kuuluvien ohjelmien osalta 167 683,9 miljoonaa euroa (0,99 % EU:n BKTL:sta). Maksuina esityksen kokonaistaso on 153 202,2 miljoonaa euroa (0,90 % EU:n BKTL:sta). Kun mukaan lasketaan rahoituskehyksen ulkopuoliset erityisvälineet, talousarvioesityksen kokonaissumma on sitoumuksina 168 271,7 miljoonaa euroa (0,99 % EU:n BKTL:sta) ja maksuina 153 620,7 miljoonaa euroa (0,90 % EU:n BKTL:sta). Kokonaisuutena maksusitoumukset kasvavat 1,3 % ja maksut 3,5 % vuoteen 2019 verrattuna.

Talousarvioesityksessä kokonaistason ja rahoituskehyksen katon välinen liikkumavara ennakoimattomiin menoihin vastaamiseksi (marginaali) on maksujen osalta 20 067,6 miljoonaa euroa (pois lukien erityisvälineet) ja sitoumusten osalta 1 781,0 miljoonaa euroa.

Maksusitoumukset kehittyvät vuodelta 2019 seuraavasti: kilpailukyky-menot (otsake 1a) kasvavat 5,5 %, koheesiomenot (otsake 1b) kasvavat 2,5 %, maatalousmenoissa (otsake 2) on kasvua 0,6 %, turvallisuus- ja kansalaisuusmenot laskevat hieman (-1,5 %) vuodesta 2019, mutta ovat edelleen yli rahoituskehyksen katon. Samoin ulkosuhdemenot (otsake 4) laskevat -8,9 %, mikä johtuu ensi sijassa Turkin pakolaisavun koordinoituväliseen toisen osan sitoumusten maksamisesta vuoden 2019 talousarviosta. Hallintokulut (otsake 5) nousevat 3,8 % sekä maksusitoumuksina että maksuina.

Maksuina kasvavat eniten otsake 1a (+ 7,7 %), otsake 1b (+ 6,4 %) ja otsake 3 (+ 5,6 %). Otsake 5 kasvaa 3,8 % ja otsakkeessa 2 maksut nousevat 1,1 %. Otsakkeen 4 maksut laskevat -4,0 %

U 3/2019 vp

vuoteen 2019 verrattuna, mikä johtuu siitä, että ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahasto rahoitettiin vuonna 2019 kokonaisuudessaan käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla.

Talousarvioesitys sisältää sitoumusten kokonaisliikkumavaran käyttöönottamista otsakkeen 1b alla (141,9 miljoonaa euroa sitoumuksina). Lisäksi vuoden 2020 talousarvioesitys sisältää joustovälineen käyttöönoton otsakkeen 3 alla (778,1 miljoonaa euroa sitoumuksina).

Alla komission talousarvioesityksen yhteydessä esittämä taulukko sitoumusten ja maksujen kehittymisestä otsakkeittain varainhoitovuosina 2019 – 2020. Vuoden 2019 luvut sisältävät lisätalousarviot 1/2019, 2/2019 ja 3/2019.

Taulukko 1: Talousarvioesitys 2020

Talousarvioesitys 2020

Maksusitoumus- (MSM) ja maksuääräraha (MM) milj. euroa käyvin hinnoin

	Talousarvio 2019 (ml. LTA 1 ja LTA 2 ja 3)		Talousarvioesitys 2020		Osuus talousarvioesityksestä 2020 (%)		Ero 2020-2019		Ero 2020/2019 (%)	
	(1)		(2)		(3)		(2-1)		(2/1)	
	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM
1. Alkuis- ja osallistava kasvu	80 627,4	67 566,9	83 328,3	72 150,9	49,5%	47,0%	2 700,9	4594,0	3,3%	6,8%
josta joustovalineesta	178,7		0,0							
josta sitoumusten kokonaisliikkumavara	527,7		141,9							
Rahoituskehityksen katto	79 924,0		83 661,0							
Liikkumavara	0,0		474,0							
josta la Kasvu ja työllisyyttä edistävä lämpöaluelv	23 435,4	20 521,5	24 716,4	22 108,5	14,7%	14,4%	1 281,0	1 597,0	5,5%	7,7%
josta joustovalineesta	178,7		0,0							
josta sitoumusten kokonaisliikkumavara	174,4		0,0							
Rahoituskehityksen katto	23 082,0		23 191,0							
Liikkumavara	0,0		474,0							
josta lb Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	57 192,0	47 035,4	58 611,9	50 042,4	34,8%	32,6%	1 419,9	3 007,0	2,5%	6,4%
josta sitoumusten kokonaisliikkumavara	950,0		141,9							
Rahoituskehityksen katto	56 842,0		58 470,0							
Liikkumavara	0,0		0,0							
2. Kestävä kasvu luonnonvarat	59 642,1	57 399,9	59 994,9	58 014,3	35,7%	37,8%	352,8	614,4	0,6%	1,1%
Rahoituskehityksen katto	60 344,0		60 421,0							
Liikkumavara	701,9		426,1							
josta Euroopan maatalouden tukirahasto (EAGF) – markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	43 191,9	43 116,4	43 531,8	43 501,8	25,9%	28,3%	339,9	385,3	0,8%	0,9%
3. Turvallisuus ja kansalaisuus	3 786,6	3 527,4	3 729,1	3 723,9	2,2%	2,4%	-57,6	196,5	-1,5%	5,6%
josta joustovalineesta	985,6		778,1							
Rahoituskehityksen katto	2 801,0		2 951,0							
Liikkumavara	0,0		0,0							
4. Globaali Eurooppa	11 319,3	9 358,3	10 307,6	8 986,1	6,1%	5,8%	-1 011,7	-372,2	-8,9%	-4,0%
josta sitoumusten kokonaisliikkumavara	1 051,3		0,0							
Rahoituskehityksen katto	10 268,0		10 310,0							
Liikkumavara	0,0		202,4							
5. Hallinto	9 943,0	9 944,9	10 324,1	10 327,1	6,1%	6,7%	381,1	382,2	3,8%	3,9%
Rahoituskehityksen katto	10 786,0		11 254,0							
josta hyvitetään ennakointimainimenoihin varattua liikkumavaraa	-253,9		252,0							
Liikkumavara	589,1		677,9							
josta investointien hallintokustannukset	7 747,3	7 749,2	7 985,3	7 988,3	4,7%	5,2%	238,0	239,1	3,1%	3,1%
Määrärahat yht. otsakkeet 1-5	165 318,4	147 787,4	167 683,9	153 202,2	99,7%	99,7%	2 365,5	5 414,8	1,4%	3,7%
josta joustovalineilla	1 164,3		778,1							
josta sitoumusten kokonaisliikkumavara	1 576,0		141,9							
Rahoituskehityksen katto	164 123,0		166 797,0							
josta hyvitetään ennakointimainimenoihin varattua liikkumavaraa	-253,9		-252,0							
Liikkumavara	1 291,1		1 781,0							
Menot % BKTL-sta	1,00 %		0,99 %							
Muut erityisvälineet	870,8		587,8		0,3%	0,3%	-283,0	-286,6	-32,5%	-40,6%
Yhteensä kaikki	166 189,2	148 492,5	168 271,7	153 620,7	100,0%	100,0%	2 082,5	5 128,2	1,3%	3,5%
Liikkumavara maksukaton alla (kun erityisvälineet sisällä)										
Menot % BKTL-sta	1,01 %		0,99 %							

Seuraavassa käydään läpi esityksen sisältöä otsakkeittain keskittyen otsakkeiden sisällä keskeisiin kokonaisuuksiin.

Otsake 1 a: Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky

Komissio esittää otsakkeen sitoumusmäärärahoihin 5,5 % kasvua, mikä tarkoittaa sitoumusmäärärahojen kasvamista yhteensä 24 716,4 miljoonaan euroon. Maksu määrärahojen kokonaistasoksi komissio esittää 22 108,5 miljoonaa euroa, mikä on 7,7 % enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa. Sitoumusten liikkumavaraksi jää 474,6 miljoonaa euroa, missä kasvua tähän vuoteen on noin 235 miljoonaa euroa.

Otsakkeessa 1a näkyy komission talousarvioesityksen painotukset investointeihin ja Euroopan talouden vahvistamiseen. Otsakkeen suurin ohjelma on tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti 2020, johon esitetään sitoumuksissa 6,4 % ja maksuissa 6,7 % kasvua. Horisontti 2020 ohjelman kokonaismäärärahat olisivat siten sitoumusten osalta 13 183,9 miljoonaa euroa ja maksuina 11 708,5 miljoonaa euroa. Nämä määrärahat muodostavat yli 50 % koko otsakkeen määrärahoista. Komissio esittää Horisontin määrärahoihin liittyen myös varainhoitoasetuksen artiklan 15.3 käyttöönottamista. Komission mukaan tällaisia vapautuneita varoja olisi nyt yhteensä 278 miljoonaa euroa, joista komissio esittää uudelleen käyttöönotettavaksi 72 miljoonaa euroa ensi vuoden talousarviossa.

Investointeja tukevan Euroopan Strategisten investointien rahaston (ESIR) osalta sen toimeenpano ja takuurahaston rahoitus ovat käynnissä suunnitellusti. Vuoden 2020 talousarvioesityksen osalta tämä tarkoittaa yhä pieneneviä sitoumuksia EU:n talousarviosta. Komissio esittää ESIR:n takuurahastoon ensi vuodelle noin 173 miljoonaa euroa sitoumuksina, mikä on 7,5 % pienempi edellisvuoteen verrattuna. Maksujen osalta talousarvioesitys noudattaa myös sovittua profiilia, minkä mukaan ensi vuodelle esitetään noin 1 105 miljoonan euron maksuja, missä on lisäystä noin 8,1 %.

Muita merkittäviä lisäyksiä komissio esittää muun muassa EU:n koulutuksen, nuorison ja urheilun Erasmus+-ohjelmalle sitoumuksissa 1,8 % ja maksuissa 4,9 %, Verkkojen Eurooppa -välineelle sitoumuksissa 4,6 % ja maksuissa 21,3 % sekä yritysten kilpailukyky ohjelma COSME:lle sitoumuksissa 12,5 % ja maksuissa 51,2 %.

Lisäksi otsakkeen muita tärkeitä ohjelmia ovat suuret infrastruktuurihankkeet (mm. ITER ja Galileo) sekä komission viimeaikaisimmista aloitteista muun muassa Euroopan solidaarisuusjoukot ja Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma (EDIDP). Näiden ja muiden tarkemmat ohjelmakohtaiset sitoumusmäärärahatiedot on esitetty alla olevassa taulukossa pyöristetyin luvuin.

Otsake 1a. Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky	TAE 2020		Muutos 2020/2019
	milj. euroa	%-osuus	%
Suuret infrastruktuuriohjelmat	2 218,8	9,0 %	13,2 %
Ydinlaitosten turvallisuus ja purku	146,8	0,59 %	2,0 %
Euroopan Strategisten investointien rahasto (ESIR)	172,9	0,70 %	- 7,5 %

U 3/2019 vp

Horisontti 2020	13 183,9	53,3 %	6,4 %
Euratom tutkimus ja koulutus ohjelma	399,9	1,6 %	7,0 %
Yritysten kilpailukyky (COSME)	413,1	1,7 %	12,5 %
Koulutus, harjoittelu, ja urheilu (Erasmus+)	2 835,4	11,5 %	1,8 %
Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva ohjelma (EaSI)	119,1	0,48 %	-12,5 %
Tulli, Fiscalis ja Petosten torjunta	133,4	0,54 %	-1,4 %
Verkkojen Eurooppa -väline (CEF)	3 937,5	15,9 %	4,6 %
Energia projektit talouden toipumisen vauhdittamiseksi (EERP)	p.m.	p.m.	-0,0 %
Euroopan solidaarisuusjoukot	166,1	0,67 %	15,9 %
Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma (EDIDP)	255,0	1,03 %	4,1 %
Muut toimet ja ohjelmat	196,6	0,79 %	1,1 %
Komission oman toimivallan ja erityisen toimivallan perusteella rahoitetut toimet	137,2	0,56 %	6,8 %
Pilottiprojektit ja valmistelevat toimet	p.m.	p.m.	- 100,0 %
Hajautetut virastot	400,9	1,62 %	4,7 %
Yhteensä	24 716,4	100 %	5,5 %
<i>Rahoituskehyksen katto</i>	<i>25 191</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Liikkumavara</i>	<i>474,6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Otsake 1 b: Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikalla pyritään kaventamaan EU:n eri alueiden ja jäsenvaltioiden kehityseroja sekä edistämään koheesiota. Tavoitteena on edistää kilpailukykyä ja kestävästä kasvusta sekä uudistaa taloudellisia ja sosiaalisia rakenteita. Tämän alaotsakkeen tukea saavat erityisesti heikoimmin kehittyneet alueet ja maat.

EU:n koheesiopolitiikka perustuu kolmeen rakennerahastoon (Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto ja koheesiorahasto). Tuen myöntäminen edellyttää kansallisen julkisen rahoituksen ja yksityisen rahoituksen panostusta. EU:n koheesiopolitiikkaa toteutetaan rakennerahasto-ohjelmien avulla. Ohjelmat ja niiden tavoitteet on laadittu kansallisten ja alueellisten viranomaisten sekä Euroopan komission keskinäisenä yhteistyönä.

Vuoden 2020 talousarvioesityksellä pyritään tukemaan työllisyyttä ja luomaan työpaikkoja nuorille sekä vauhdittamaan kasvua ja strategisia investointeja. Komission mukaan koheesiopolitiikan vuosien 2014-2020 ohjelmat ovat yhä lähes täydessä vauhdissa vuonna 2020. Niitä varten

U 3/2019 vp

talousarvioesityksessä esitetään rakennetoimiin 58 611,9 milj. euroa sitoumuksina ja 50 042,4 milj. euroa maksuina. Sitoumukset kasvavat 2,5 % ja maksut 6,4 %. Vuosien 2007-2013 ohjelmien sulkemiseen ei enää tarvita maksumäärärahoja.

Komissio esittää käytettäväksi koheesiopolitiikkaan tarkoitettut sitoumukset täysimääräisesti. Konvergenssitavoitteen osuus kaikista otsakkeen sitoumuksista on 49 % ja koheesiorahaston osuus on 17,2 %

Rakenne- ja koheesiorahastomenot kattavat kaikista talousarvion sitoumuksista 35 %. Maksujen osuus kaikista maksatuksista talousarvioesityksessä on 32,8 %. Komission esityksessä sitoumuksia esitetään varattavaksi Verkkojen Eurooppa -välineen tukeen 1 780,6 milj. euroa (kasvua 4,7 %) ja vähävaraisten apuun 579 milj. euroa (kasvua 2,0 %).

Komissio esittää 116,7 milj. euroa nuorisotyöllisyysaloitetta varten nuorten tukemiseksi alueille, joilla nuorisotyöttömyys on erityisen suurta.

Komission esityksen mukaisesti sitoumukset jakautuvat seuraavasti:

Otsake 1b. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	TAE 2020		Muutos 2020/2019
	milj. euroa	%-osuus	%
Rakennerahastot	53 848,9	91,9	2,8 %
– Alueellinen konvergenssi	28 762,4	49,1	3,2 %
– Siirtymäalueet	5 963,9	10,2	2,0 %
– Kilpailukyky; kehittyneet alueet	8 822,3	15,0	2,0 %
– Harvaan asutut ym. alueet	235,6	0,4	2,0 %
– Koheesiorahasto	10 064,6	17,2	3,2 %
Verkkojen Eurooppa – väline (CEF)	1 780,6	3,0	4,7 %
Euroopan alueellinen yhteistyö	2 012,4	3,4	2,0 %
Tekninen apu ja innovaatiotoimet	274,3	0,5	14,4 %
Nuorisotyöttömyysaloite	116,7	0,2	-66,7 %
Vähävaraisten tuki	579,0	1,0	2,0 %
Pilottiprojektit ja valmistavat toimet	-	-	-100,0 %
Yhteensä	58 611,9	100,0%	
- josta sitoumusten kokonaisliikkumavarasta	141,9		
Rahoituskehityksen katto	58 470,0		
Liikkumavara	-		

Otsake 2: Kestävä kasvu: luonnonvarat

Otsake 2 sisältää yhteisen maatalouspolitiikan menot, maaseudun kehittämismenot, yhteisen kalastuspolitiikan menot sekä eräät ympäristö- ja ilmastotoimien menot.

U 3/2019 vp

Yleisen maatalouspolitiikan (CAP) tavoitteet rahoituskehyskaudella 2014—2020 ovat elinkykyisen ruoan tuotannon edistäminen, luonnonvarojen kestävä käyttö ja EU:n maaseutualueiden tasapainoinen alueellinen kehitys. Maataloustukirahaston rahoitus (pilari 1) liittyy markkinatoimiin ja suoriin tukiin ja maaseuturahaston rahoitus (pilari 2) maaseudun kehittämiseen.

Pilarin I osalta edeltävinä vuosina koettiin erityisen haastavat markkinaolosuhteet maataloussektorilla, joka vaati huomattavia lisäyksiä markkinatoimenpiteisiin. Vuoden 2019 aikana nähtiin paluu tavanomaisempaan ja vuoden 2020 osalta odotetaan kehityksen jatkuvan saman suuntaisena. Maatalouden suorien tukien osalta moni jäsenmaa aikaisti ennakkomaksatuksiaan, mikä näkyy kuluvan vuoden talousarvion täytäntöönpanossa. Tulevan vuoden osalta odotetaan suorien tukien osalta palattavan tavanomaisempaan maksatusrytmiin.

Maaseudun kehittämisen ohjelmien täytäntöönpano on päässyt täyteen vauhtiin ja määrärahojen osalta vuoden 2020 sitoumukset ja maksut ovat lähes samalla tasolla kuin vuonna 2019. Euroopan meri- ja kalatalousrahaston ohjelmien osalta täytäntöönpano ei ole lähtenyt yhtä sujuvasti käyntiin. Komission esityksessä kuitenkin odotetaan, että vuonna 2018 alkanut sitoumusten ja maksatusten käyttöasteen kasvu jatkuu vielä vuosina 2019 ja 2020.

Ympäristö- ja ilmastotoimia vahvistavan LIFE-ohjelman väliarviossa päivitettiin ohjelman painopisteitä. Väliarvion tulosten perusteella suurempi painoarvo ohjelmassa annetaan jatkossa luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen estämiseen ja ilmastomuutoksen torjuntaan ja siihen mukautumiseen. LIFE-ohjelman rahoitustarpeiden kasvun taustalla on myös vuoden 2018 aikana hyväksytty asetus raskaiden ajoneuvojen CO₂ päästöjen valvonnasta ja raportoinnista, jonka odotetaan lisäävän Euroopan ympäristöviraston tehtäviä. Myös Euroopan kemikaalivirastolle tulee lisätehtäviä vaarallisten aineiden tietokannan laadintaan liittyen.

Komission talousarvioesityksessä vuodelle 2020 esitetään otsakkeelle 2 Kestävä kasvu: luonnonvarat sitoumus- ja maksumäärärahoille pientä lisäystä verrattuna vuoteen 2019. Sitousumäärärahoiksi komissio esittää 59 995 miljoonaa euroa (kasvua +0,6 %) ja maksumäärärahoiksi 58 014 miljoonaa euroa (kasvua +1,1 %). Otsakkeen alaista liikkumavaraa jäisi tulevalle vuodelle 426 miljoonaa euroa.

Otsakkeen 2 suurimpien ohjelmien osalta sitoumusten osalta maataloustukirahaston määrärahoiksi komissio esittää 43 532 miljoonaa euroa (kasvua +0,8 %) ja maaseuturahastoon 14 708 miljoonaa euroa (laskua -0,1 %). Euroopan meri- ja kalatalousrahaston osalta sitoumustasoksi esitetään 960 miljoonaa euroa (kasvua +1,9 %) ja LIFE ohjelmalle 580 miljoonaa euroa (kasvua +3,9 %).

Komission esityksen mukaan sitoumukset jakautuvat seuraavasti:

Otsake 2. Kestävä kasvu: luonnonvarat	TAE 2020		Muutos 2020/2019
	milj. euroa	%-osuus	%
Maataloustukirahasto - markkinatuet ja suorat tuet	43 531,8	72,5 %	0,8 %
Maaseuturahasto - maaseudun kehittäminen	14 708,7	24,5 %	-0,1 %

U 3/2019 vp

Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, kes- tävää kalastusta koskevat kumppanuusso- pimukset, alueelliset kalastuksenhoitojär- jestöt ja muut kansainväliset järjestöt	960,3	1,6 %	1,9 %
Ympäristö- ja ilmastotoimet (LIFE)	579,6	1,0 %	3,9 %
Komission oman toimivallan ja erityisen toimivallan perusteella rahoitetut toimet	p.m.	0,0 %	0,0 %
Muut toimet	p.m.	0,0 %	0,0 %
Pilottiprojektit ja valmistelevat toimet	p.m.	0,0 %	-100,0 %
Hajautetut virastot	66,6	0,1 %	8,6 %
Yhteensä	59 994,9	100,0 %	0,6 %
<i>Rahoituskehyksen katto</i>	<i>60 421,0</i>		
<i>Liikkumavara</i>	<i>426,1</i>		

Otsake 3: Turvallisuus ja kansalaisuus

Otsakkeen 3 määrärahojen tavoitteena on vahvistaa politiikkatoimia unionin vapauden, oikeuden ja turvallisuuden edistämiseksi. Muuttoliikkeen hallintaan liittyvät toimet sekä terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaiset toimet sekä perusoikeuksien ja oikeudellisen yhteistyön edistäminen lukeutuvat tämän otsakkeen alaisiin ohjelmiin.

Komissio esittää otsakkeen kokonaistasoksi yhteensä 3 729,1 miljoonaa euroa sitoumuksina ja 3 723,9 miljoonaa euroa maksuina. Vuoteen 2019 verrattuna sitoumukset laskevat -1,5 %. Maksut puolestaan nousevat 5,6 %. Sitoumusten väheneminen erityisesti Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastossa (AMIF, -15,4 % vuoteen 2019 verrattuna) selittyy komission viime vuoden talousarvioon tekemällä erityisellä lisäyksellä, jolla varauduttiin uudistetun Dublin-säännösten voimaantuloon vuonna 2019, mikä ei kuitenkaan toteutunut. Lisäksi AMIF-rahastosta on varattu 121 miljoonaa euroa kotoutumisen, laillisen maahanmuuton ja maahanmuuttoon liittyvien ulkoisten toimien rahoittamiseen vuonna 2020. Uudistettuun EU:n pelastuspalvelumekanismiin, jonka tavoitteena on muun muassa luoda EU:n tasolla avustusvalmiuksien reservi, osoitetaan 156,2 miljoonaa euroa.

Komission esitys otsakkeen 3 kokonaistasoksi sitoumusten osalta on 778,1 miljoonaa euroa yli otsakkeen maksukaton, minkä vuoksi komissio ehdottaa joustovälineen käyttöönottoa vuodelle 2020 vastaavalla summalla.

Esityksen mukaan sitoumukset jakautuvat seuraavasti:

Otsake 3. Turvallisuus ja kansalaisuus	TAE 2020		Muutos 2020/2019
	milj. euroa	%-osuus	%
Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto	948,7	25 %	-15,4 %
Sisäisen turvallisuuden rahasto	500,9	13 %	-6,1 %

U 3/2019 vp

IT-järjestelmät	p.m.	-	-100 %
Oikeus	46,6	1,25 %	4,3 %
Oikeudet ja kansalaisuus	68,5	1,8 %	4,2 %
Pelastuspalvelu	156,2	4,2 %	4,4 %
Kansalaisten Eurooppa	29,8	0,8 %	3,9 %
Ruokaturva	280,0	7,5 %	-3,3 %
Terveys	69,7	1,9 %	2,0 %
Kuluttajansuoja	29,7	0,8 %	1,5 %
Luova Eurooppa	244,4	6,6 %	-0,2 %
Hätätilanteen tuen antaminen unionin sisällä	p.m.		-100 %
Muut ohjelmat	-	-	
Komission oman toimivallan ja erityisen toimivallan perusteella rahoitetut toimet	105,3	2,8 %	-0,5 %
Pilottiprojektit ja valmistelevat toimet	p.m.		-100 %
Hajautetut virastot	1 249,5	34 %	14,6 %
Yhteensä	3 729,1	100,0 %	
- josta joustovälineestä	778,1	-	-
Rahoituskehyyksen katto	2 951,0	-	-
Liikkumavara	0,0	-	-

Otsake 4: Globaali Eurooppa

EU:n ulkoisella toiminnalla pyritään edistämään demokratiaa, rauhaa, solidaarisuutta, vakautta sekä vähentämään köyhyyttä investoimalla unionin naapurivaltioihin ja tukemalla EU-jäsenyyttä valmistelevia maita, sekä edistämällä EU:n perusarvoja maailmanlaajuisesti. Komissio esittää otsakkeen sitoumuksiin 10 307,6 miljoonaa euroa, mikä merkitsee -8,9 % laskua vuoteen 2019 verrattuna. Maksujen määräksi esitetään 8 986,1 miljoonaa euroa, mikä on -4,0 % vähemmän kuin vuonna 2019. Sitoumusten lasku johtuu Turkin pakolaisavun koordinoituvälineen toisen osan sitoumusten maksamisesta vuoden 2019 talousarviosta, minkä vuoksi otsakkeen 4 maksusitoumukset ylittivät maksukaton kuluvaan vuoden talousarviossa.

Kolmen suurimman politiikkainstrumentin 1.) Kehitysyhteistyöinstrumentti (DCI), 2.) Euroopan naapuruusinstrumentti (ENI) sekä 3.) Liittymistä valmisteleva väline (IPA II) ehdotettu osuus koko otsakkeen menoista vuonna 2020 on kaikkiaan 73,4 % (7 554,4 milj. euroa). Suurin osa otsakkeen 4 ohjelmista pyrkii vaikuttamaan maahanmuuttopaineisiin avustamalla suoraan pakolaisia vastaanottavia maita ja yhteisöjä sekä puuttumalla maahanmuuton perimmäisiin syihin laajemmilla alkuperäalueilla. Otsakkeen 4 eri ohjelmista (HUMA, ENI, IcSP, DCI) on varattu 560 miljoonaa euroa humanitaariseen ja kehitysyhteistyöhön liittyvään tukeen Syyriassa, Jordaniassa ja Libanonissa. Nämä määrärahat vastaavat Brysselissä maaliskuussa 2019 järjestetyssä kolmannessa Syyria-konferenssissa annettua rahoituslupausta.

Esityksen mukaisesti sitoumukset jakaantuvat seuraavasti:

U 3/2019 vp

Otsake 4. Globaali Eurooppa	TAE 2020		Muutos 2020/2019
	milj. euroa	%-osuus	%
Liittymistä valmisteleva väline (IPA II)	1 656,1	16,1 %	-31,7 %
Euroopan naapuruusinstrumentti (ENI)	2 645,8	25,7 %	-1,2 %
Kehitysyhteistyöinstrumentti (DCI)	3 252,5	31,6 %	2,0 %
Kumppanuusinstrumentti (PI)	162,3	1,6 %	5,4 %
Demokratia- ja ihmisoikeusinstrumentti (EIDHR)	201,3	2,0 %	2,3 %
Vakausväline (IcSP)	393,8	3,8 %	4,5 %
Humanitaarinen apu (HUMA)	1 101,8	10,7 %	-33,3 %
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (CFSP)	351,9	3,4 %	5,1 %
Ydinturvallisuusinstrumentti (INSC)	32,9	0,3 %	-2,2 %
Makrotaloudellinen apu (MFA)	27,0	0,3 %	0,0 %
Lainatakuuvaraus (GF)	233,4	2,3 %	0,0 %
Pelastuspalvelu	18,7	0,2 %	-20,5 %
Vapaaehtoisjoukot (EUAV)	20,6	0,2 %	5,5 %
Euroopan kestävän kehityksen rahasto	25,0	0,2 %	0,0 %
Muut ohjelmat	82,8	0,8 %	-0,9 %
Komission toteuttamat ohjelmat	80,7	0,8 %	7,0 %
Pilotti- ja valmistelevat toimet	p.m.		-100 %
Hajautetut virastot	20,9	0,2 %	2,2 %
Yhteensä	10 307,6	100,0 %	-
<i>Rahoituskehyyksen katto</i>	<i>10 510,0</i>	-	-
<i>Liikkumavara</i>	<i>202,4</i>	-	-

Otsake 5: Hallinto

Otsakkeen 5 hallintomenot kattavat komission ja muiden toimielinten hallintomenojen ohella eläkemenot ja Eurooppa-koulujen menot. Hajautettujen virastojen menot on sijoitettu talousarviossa asianomaisten otsakkeiden alle.

Otsakkeen 5 hallintomenot kattavat komission ja muiden toimielinten hallintomenojen ohella eläkemenot ja Eurooppa-koulujen menot. Hajautettujen virastojen menot on sijoitettu talousarviossa asianomaisten otsakkeiden alle.

U 3/2019 vp

Hallintomenoihin esitetään yhteensä 10 324,1 miljoonaa euroa. Määrärahat kasvavat 3,8 % vuoteen 2019 verrattuna. Määrärahoissa ovat mukana eläkkeet, sekä Eurooppa-koulut (sisältäen myös rahoitusosuudet eri instituutioiden niin sanottuihin kakkostyyppin Eurooppa-kouluihin). Eläkemenot (kaikki instituutiot) kasvavat 142,3 miljoonaa euroa (+7,1 %) vuodesta 2019. Eurooppa-koulujen menot kasvavat edellisestä vuodesta 0,4 %:lla (+0,8 miljoonaa euroa).

Otsakkeen liikkumavaraksi talousarvioesityksessä jäisi 677,9 miljoonaa euroa, kun otsakkeen rahoituskehysten katosta vähennetään vuoden 2017 talousarvion yhteydessä 252 miljoonaa euroa ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käytön vuoksi otsakkeessa 3.

Esityksen mukaan hallintomenot jakaantuvat seuraavasti:

Otsake 5. Hallinto	TAE 2020		Muutos 2020/2019 %
	milj. euroa	%-osuus	
Komissio	3 760,6	36,4 %	3,5 %
Muut toimielimet	4 224,7	40,9 %	2,7 %
Eläkkeet (kaikki instituutiot)	2 145,9	20,8 %	7,1 %
Eurooppa-koulut	192,9	1,9 %	0,4 %
Yhteensä	10 324,1	100 %	3,8 %
<i>-josta hyvitetään ennakoimattomiin menoihin varattua liikkumavaraa</i>	<i>-252,0</i>		
<i>Rahoituskehysten katto</i>	<i>11 254,0</i>		
<i>Liikkumavara</i>	<i>677,9</i>		

Erityisvälineet

Rahoituskehysasetuksen¹ 2. luvussa on sovittu erityisistä rahoitusvälineistä, joilla voidaan vastata poikkeuksellisiin ja ennakoimattomiin tilanteisiin, ulkoisiin tai sisäisiin, ja jotka otetaan käyttöön tarvittaessa. Tarvittavat määrärahat on sijoitettu monivuotisessa rahoituskehyksessä sovitun kehyskaton ulkopuolelle sekä maksuissa että sitoumuksissa².

Rahoituskehysten ulkopuolisiin erityisrahoitusvälineisiin (häätäpuvavara, Euroopan globalisaattiorahasto, Euroopan solidaarisuusrahasto) komissio esittää kaikkiaan sitoumuksina 587,8

¹ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1311/2013, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, vuosia 2014-2020 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EYVL L 347, 20.12.2013, s. 884).

² Erityisvälineiden maksujen osalta neuvostolla ja komissiolla on eriävät näkemykset siitä, mitä maksukaton tulisi sisältää: komissio katsoo, että rahoituskehysten ulkopuolisten välineiden sekä sitoumukset että maksut ovat kehyskaton ulkopuolella. Neuvoston lopullinen kanta on vielä määrittelemätön, mutta monet jäsenvaltiot (ml Suomi) katsovat, että vaikka sitoumukset ovatkin sovitun kehyskaton ulkopuolella, tulisi yleisen maksukaton kattaa myös kaikkien kehysten ulkopuolisten välineiden maksut.

U 3/2019 vp

miljoonaa euroa ja maksuina 418,5 miljoonaa euroa. Vuoteen 2019 verrattuna sitoumukset vähenivät 283 miljoonaa euroa (-32,5 %) ja maksut 286,6 miljoonaa euroa (-40,6 %). Erityisesti Unionin solidaarisuusrahaston osalta kyse on kuitenkin vain osin talousarvioon valmiiksi ennakkomaksuja varten otettavasta määrästä. Vuosittain mahdollisesti enimmillään käyttöönotettavista määrärahoista säädetään monivuotisesta rahoituskehyksestä annetussa asetuksessa ottaen huomioon myös n+-säännön aikaansaamat mahdollisten käyttämättömien varojen siirrot aiemmilta vuosilta.

Talousarvioesitys sisältää myös rahoituskehysten mahdollistamien joustovälineiden käyttöönottoa. Komissio esittää, että erillisen joustovälineen avulla otetaan kokonaisuudessaan käyttöön 778,1 miljoonaa euroa sitoumuksia, jotka kaikki otsakkeessa 3. Joustovälineen avulla käyttöönotettavilla määrärahoilla pyritään rahoittamaan ennen kaikkea muuttoliikkeen hoitamiseen liittyviä tarpeita. Maksuina joustovälineen sitoumuksia olisi tarkoitus kattaa ensi vuoden talousarviossa 849,8 miljoonaa euron edestä.

Sitoumusten kokonaisliikkumavarasta komissio esittää käyttöönotettavaksi 141,9 miljoonaa euroa sitoumuksina otsakkeessa 1b, jossa se kohdennetaan nuorisotyöllisyysaloitteeseen sekä rakenneuudistuksen tukiohjelmaan.

Edelleen vuoden 2017 ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöä ehdotetaan hyvitetävän sovitusti vuoden 2020 talousarviossa otsakkeen 5 enimmäismäärissä - 252 miljoonaa euroa. Voimassa olevan rahoituskehysasetuksen mukaan ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran käyttöönotolla saadut määrät on korvattava kokonaan monivuotisen rahoituskehysten yhden tai useamman otsakkeen liikkumavaroilla kuluvana varainhoitovuotena tai tulevana varainhoitovuosina

Tarkemmat erityisvälinekohtaiset sitoumusmäärärahatiedot on esitetty alla olevassa taulukossa pyöristetyin luvuin.

Erityisvälineet (erityiset maksu- ja sitoumusmäärärahat)	TAE 2020		Muutos 2020/2019
	milj. euroa	%-osuus	%
Hätäapuvaraus	358,5	28,5 %	2,0 %
Euroopan globalisaatorahasto	179,3	14,3 %	2,0 %
Euroopan Unionin solidaarisuusrahasto	50,0	4,0 %	-85,4 %
Välineet, jotka tarjoavat erityistä joustoa suhteessa kattoihin ("joustoinstrumentit")			
Joustoväline	778,1	62,0 %	-33,2 %
Sitoumusten kokonaisliikkumavara	141,9	11,3 %	-91,0 %
Ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara	-252,0	-20,1	-0,7 %

Yhteensä kaikki	1 255,7	100 %	-62,6 %
------------------------	----------------	--------------	----------------

2.2 Tulot

Komission talousarvioesityksen tulojen kokonaissumma on tasapainoperiaatteen mukaisesti yhtä suuri kuin maksumäärärahojen kokonaismäärä eli 153 620,7 miljoonaa euroa. Tuloista katetaan omilla varoilla 151 647,4 miljoonaa euroa ja sekalaisilla tuloilla 1 973,3 miljoonaa euroa.

3 EU-oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Euroopan unionin yleinen talousarvio perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 314 artiklaan. Neuvosto tekee päätöksensä määräenemmistöllä.

4 Vaikutus Suomen lainsäädäntöön, ml. Ahvenanmaan asema, ja talousarvioon

Talousarvioesityksellä ei ole välittömiä lainsäädännöllisiä vaikutuksia eikä välitöntä vaikutusta Ahvenanmaan asemaan. Taloudelliset vaikutukset otetaan huomioon vuoden 2020 kansallisessa talousarvioesityksessä. Valtioneuvoston 4.4.2019 antamassa julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2020 – 2023 on varauduttu 2 206 miljoonalla eurolla Suomen maksuihin EU:lle vuonna 2020. Komission esityksen mukaan Suomen maksut Euroopan unionille vuonna 2020 olisivat 2 082 miljoonaa euroa. Suomen lopulliset kustannukset selviävät myöhemmin syksyllä 2019, kun EU:n talousarviosta vuodelle 2020 on neuvoteltu lopullinen yhteisymmärrys Euroopan parlamentin ja neuvoston kesken.

5 Asian käsittely EU:ssa ja kansallinen käsittely

Komissio julkaisi Euroopan unionin vuotta 2020 koskevan talousarvioesityksen 5.6.2019. Asian käsittely aloitettiin neuvoston työryhmässä, budjettikomiteassa, 6.6. Suomi toimii budjettikomitean puheenjohtajana budjettikäsittelyn ajan jo kesäkuussa. Tavoitteena on, että budjettikomitea voisi Suomen johdolla äänestää neuvoston yhteisestä kannasta viimeistään 5.7. pidettävässä kokouksessa.

Budjettikomiteassa saavutettu sovinto on vielä tarkoitus hyväksyä Coreper II –kokouksessa 10.7. Lopullisesti neuvoston kanta päätetään kirjallisessa menettelyssä kansallisten parlamenttien kahdeksan viikon tarkasteluajan jälkeen syyskuun alkupuolella.

Euroopan parlamentin vastuuvaiokunta on budjettivaiokunta. Vuoden 2020 talousarvion yleisesittelijänä Euroopan parlamentissa toimii saksalainen Monika Hohlmeier (EPP). Euroopan parlamentti aloittaa vuoden 2020 talousarvioesityksen käsittelyn syyskuussa, kun neuvosto on toimittanut sille oman lopullisen kantansa. Parlamentti vahvistaa oman kantansa täysistunnossa lokakuussa 2019.

On todennäköistä, että Euroopan parlamentin kanta tulee eroamaan neuvoston kannasta. Tällöin kutsutaan koolle sovittelukomitea, jolla on Lissabonin sopimuksen mukaan 21 päivää aikaa päästä sopuun koko talousarviosta. Sovittelukomitean alkuun saakka komissio voi vielä oikaisukirjelmillä täydentää talousarvioesitystään. Yleensä komissio täydentääkin esitystään lokakuussa ainakin maatalousmenojen osalta.

Sovittelumenettelyn odotetaan käynnistyvän 29.10.2019, jonka aikana sovittelukomitea kokoontuu pääosin kolmikantaneuvotteluissa (trilogit). Budjettineuvoston 15.11.2019 pidettävän kokouksen yhteydessä kokoontuu sovittelukomitea, jossa neuvosto ja parlamentti neuvottelevat tavoitteenaan päästä lopullisesti yhteisymmärrykseen EU:n vuoden 2020 talousarviosta. Neuvostoa neuvotteluissa edustaa neuvoston puheenjohtajana Suomi. Sovittelu-aika päättyy viimeistään 18.11.2019 ja sovittelukomitean lopputulos tulee vahvistaa molemmissa toimielimissä. Lopullinen talousarvio on todennäköisesti selvillä joko marraskuun lopussa tai joulukuun alussa.

Valtioneuvoston kirjelmä on valmisteltu valtiovarainministeriössä ja se on hyväksytty budjetti- ja hallintojaostossa (EU 34) 10.6.2019.

6 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto toteaa kannanottoinaan komission talousarvioesityksestä vuodelle 2020 seuraavaa.

Valtioneuvosto pitää komission talousarvioesityksen keskeisiä painopisteitä oikeansuuntaisina. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että talousarvio tukee ajankohtaisia tarpeita kuten Euroopan talouden kilpailukykyä, talouskasvua, työllisyyttä ja turvallisuutta. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan muuttoliikkeen hallinta edellyttää EU-tason rahoitustoimia useilla politiikkasektoreilla. Valtioneuvosto suhtautuukin alustavan myönteisesti komission esityksiin joustovälineen käyttöönotosta näiden toimien rahoittamiseen.

Valtioneuvosto pitää keskeisenä, että vuoden 2020 talousarvio noudattaa kurinalaista budjetointia ja yleisesti hyvän taloushallinnon periaatteita sekä noudattaa sitoumusten ja maksujen osalta rahoituskehityksessä sovittuja maksukattoja. Eri rahoitustarpeita olisi tarvittaessa myös priorisoitava ja valtioneuvoston mukaan tuleekin aina selvittää mahdollisimman pitkälle rahoituksen uudelleen kohdentamisen mahdollisuudet. Keskeistä on, että otsakkeisiin sisältyy riittävä liikkumavara, varojen käyttö pohjautuu realistisille tarpeille ja käytetylle rahalle edellytetään saatavan eurooppalaista lisäarvoa. Komission ehdotuksen tarpeellisuutta ottaa uudelleen käyttöön käyttämättä jääneitä ja vapautettuja tutkimuksen sitoumusmäärärahoja otsakkeessa 1a varainhoitoasetuksen artiklan 15.3 mukaisesti on vielä tarpeen selvittää. Mikäli neuvoston määränemistö hyväksyisi esitetyn toimintatavan, Suomi voisi sen myös hyväksyä.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan myös kehysten ulkopuolisten välineiden maksut tulisi sisällyttää maksukattoon. Lisäksi hallintomenojen taso on pidettävä maltillisena ja valtioneuvosto pitää tärkeänä jatkossakin seurata EU-instituutioiden ja virastojen hallintomenojen ja henkilöstömäärän kehitystä.

Komission talousarvioesitystä sekä esitystä joustovälineen ja sitoumusten kokonaisliikkumavaran käyttöönotosta tarkastellaan kokonaisuutena

Talousarvioprosessista vastaavana puheenjohtajajamaana Suomi tavoittelee tasapainoista, vahvaa ja yksimielistä neuvoston kantaa budjettikäsittelyssä kesällä 2019. Kokonaisuudessaan puheenjohtaja pyrkii saavuttamaan toimielinten välillä neuvoston kannan huomioon ottavan yhteisymmärryksen vuoden 2020 talousarviosta ensisijaisesti sovitteluajan puitteissa, mutta kuitenkin vuoden 2019 loppuun mennessä.

U 3/2019 vp

Suomen lopulliset kannat muodostetaan lopullisen kokonaisuuden perusteella ottaen huomioon Suomen kokonaisuus ja erityinen rooli tasapuolisena puheenjohtajamaana.